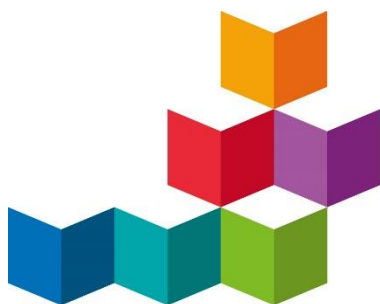

2018

Mål og indholdsbeskrivelse

LILLE NÆSTVED SKOLE

Vedttaget i skolebestyrelsen december 2018

Lille Næstved Skoles SFO

Hyllinge

Karrebæk

Sandved

Fuglebjerg

Karrebækvej

Herlufsholmvej

INDHOLD

Mål og indholdsbeskrivelse for Lille Næstved Skoles SFO	2
Indledning:	2
Fritidspædagogik og Leg (Fra oplæg til Mål og indholdsbeskrivelser i Næstved kommune)	2
Skolen arbejder efter følgende vedtagne værdier:	3
Pædagogens opgave på skolen	4
SELV.	5
Samarbejde med forældre:	5
Dagligdagen	6
Bevægelsesaktiviteter	6
Kreativitet/ <i>FANTASI</i>	7
Demokrati	7
Voksenrollen i SFO-en, Rammesætning	8
Trivsel	8
Relationer/venskaber	9
Omgangstone/adfærd	9
Sårbare børn	10
Børn med særlige behov	10
Lektiehjælp.	10
Brobygning til børnehaver.	11
Førskolebørn	11
Sundhed	12
Natur/udeliv	13

MÅL OG INDHOLDSBESKRIVELSE FOR LILLE NÆSTVED SKOLES SFO

INDLEDNING:

Denne mål og indholdsbeskrivelse, gælder for de 6 SFO-afdelinger på Lille Næstved Skole. Den er udarbejdet af ledelse og personale, for at leve op til kravene i bekendtgørelsen om krav til mål og indholdsbeskrivelser for folkeskolens skolefritidsordninger, herunder hvordan vi arbejder med den sammenhængende børne- og ungepolitik i Næstved.

Den efterfølgende blevet drøftet i og vedtaget af skolebestyrelsen på Lille Næstved Skole. Mål og indholdsbeskrivelsen evalueres løbende, og bliver hvert andet år revideret efter drøftelse i personalegruppen og i skolebestyrelsen. De enkelte medarbejdere og teams samt ledelsen sikrer i fællesskab, at arbejdet med børnene er funderet i mål og indholdsbeskrivelsen.

På Lille Næstved skole har vi SFO på alle skolens 6 afdelinger: Karrebækvej, Herlufsholmvej, Hyllinge, Sandved, Karrebæk og Fuglebjerg. I SFO-en har vi børn fra 0.-3. klasse, og fra den 1. april har vi førskolegrupper på alle afdelinger, med de børn der efter sommerferien starter i 0. klasse. Derudover er der et SFO 2-tilbud på alle afdelinger, for børnene fra 4. – 6. klasse.

Åbningstider og praktiske informationer, fremgår på skolens hjemmeside. Generelle informationer om SFO-ens drift, herunder beskrivelse af lukkedage og betaling for brug af tilbuddet kan findes på naestved.dk.

Personalet i SFO-en har et helhedsorienteret syn på børnene, og SFO-tilbuddet skal understøtte børnenes faglige, sociale og personlige udvikling, med et overordnet mål om at børnene trives. Det fordrer en systematik i samarbejdet med forældre samt med undervisningsdelen, hvor lærere, pædagoger og pædagogmedhjælpere drøfter og handler ift. børnenes udvikling, læring og trivsel.

Der arbejdes i SFO-en efter en fritidspædagogisk tilgang, hvor der er en vekselvirkning mellem strukturerede aktiviteter og børnenes egne selvalgte aktiviteter.

Skolens pædagogiske udviklingsprojekt, SELV, bliver understøttet i den tilgang personalet har til børnene i SFO-en. Der er et særligt fokus på samarbejdet med undervisningsdelen, om hvordan projektet integreres i det daglige arbejde, så det bliver tydeligt, at der er fælles målsætninger for børnenes læring.

Mål og indholdsbeskrivelsen er rammesættende for arbejdet i SFO-en og kan læses både i en helhed, men også bruges som opslagsværk for både personale og forældre. Der er gentagelser i afsnittene, da vi i udarbejdelsen har vurderet at dette er nødvendigt for at være tydelig.

FRITIDSPÆDAGOGIK OG LEG (FRA OPLÆG TIL MÅL OG INDHOLDSBESKRIVELSER I NÆSTVED KOMMUNE)

Fritidspædagogikken er i sin oprindelse mere end 100 år gammel. Udviklingen har gjort, at børn fra alle miljøer og med alle mulige baggrunde opholder sig en stor del af deres fritid i offentlige fritidsordninger. Fritidspædagogikken har som følge heraf udviklet sig til at være en almen foranstaltning for de mange i et særligt felt mellem skole og hjem.

Skolen og dermed også SFO-en skal medvirke til barnets almene dannelse, fremme barnets personlige alsidige udvikling og evne til at indgå i livslang læring.

SFO er stedet, hvor børn møder deres venner, oplever at være del af et fællesskab, hvor de har det sjovt og har mulighed for den "frie leg" eller at deltage i planlagte aktiviteter.

Fællesskabet, det at arbejde i grupper og deltage i fælles aktiviteter, er en stor del af fritidspædagogikken. Det styrker børns sociale og kommunikative kompetencer, deres kønsidentitet og giver dem mulighed for at lære af hinanden, ligesom der gives mulighed for at afprøve og videreudvikle egne færdigheder og kompetencer. Derudover har fritidspædagogikken medansvar for at indføre børnene i den danske kultur gennem traditioner, årets gang osv.

Leg som spontan og frivillig aktivitet er en særlig stor og vigtig del af fritidspædagogikken. Legen indgår i SFO-ens virke, med fordel og betydning for børnenes udvikling og dannelse. I den spontane og ikke i forvejen planlagte leg uden voksnes indblanding har børnene frit råderum. De opstiller selv rammer og regler for legen, hvor de bestemmer indhold og roller, ligesom de løser konflikter, og videreudvikler legen, og sammen med deres kammerater indøver sociale færdigheder; kort sagt bestemmer selv. Det er tillige i den "frie leg", at børnene afsøger og bearbejder vanskeligheder, ligesom den udfordrer og udvikler børnenes tænkemåde, deres sprog, fantasi og kreative evner samt deres følelser og sociale kompetencer, idet børnene lærer de sociale spilleregler og ansvarlighed. Den planlagte og igangsatte leg "styres" af det pædagogiske personale, der opsætter rammer. Børnene har mere eller mindre medindflydelse og medbestemmelse alt efter sigtet med den enkelte aktivitet, som kan være læringsmæssigt eller socialiserende. Især den planlagte leg giver pædagogisk mulighed for at imødekomme børns forskelligheder ved at tilbyde dem passende udfordringer og samvær med anerkendende voksne, således at deres selvværdsfølelse og tillid til egen formåen styrkes.

SKOLEN ARBEJDER EFTER FØLGENDE VEDTAGNE VÆRDIER:

(Gælder både for undervisning og fritid)

Ansvarlighed og handling

Eleverne har sammen med forældrene et medansvar for elevernes læring. Alle er vi ansvarlige såvel for skolen som for os selv. Dette forudsætter aktiv deltagelse i skolens fællesskab. Vi bestræber os på at være konsekvente i vores handlinger, da dette viser tydelighed, ansvarlighed og respekt for fællesskabet. Herved skabes grundlag for en tryk hverdag og et positivt læringsmiljø.

Gennem ansvarlighed og handling sikrer vi et trygt læringsmiljø.

Engagement og faglighed

Vi vil have et læringsmiljø, der fremmer trivslen for såvel den enkelte som fællesskabet. Engagement er en nødvendighed for den enkelte og i samarbejdet for at skabe gejst og arbejdsglæde. Faglighed er en grundsten, og vi vil udvikle solide faglige kompetencer. Læring på et højt fagligt niveau giver øget indsigt og viden for den enkelte. Alle yder vi det optimale for at sikre engagement og høj faglighed.

Engagement og faglighed er to sider af samme sag.

Tradition og udvikling

Gode traditioner giver alle skolens parter fællesskabsfølelse og positive oplevelser. Skolen arbejder derfor på at bevare og videreudvikle disse. Lille Næstved Skole bygger på gode værdier og traditioner fra alle afdelinger. Udvikling er en forudsætning for hele skolens virke. De personlige og faglige kompetencer udvikles løbende. Udviklingen af samarbejde, de fysiske rammer og nye traditioner prioriteres højt.

På Lille Næstved Skole går tradition og udvikling hånd i hånd.

Trivsel og tryghed

Vi arbejder for, at alle elever trives og er i positiv udvikling. Elevernes læring skal fremmes i et trygt læringsmiljø, hvor forældre og personale skal bakke op om elevernes fællesskabsfølelse og sociale ansvarlighed. Tryghed og trivsel sikres gennem en god omgangstone og et inkluderende miljø, hvor forskellighed er en værdi.

Skolen skal være et sikkert sted at færdes, og alle elever har mulighed for at være trygge i fællesskabet.

PÆDAGOGENS OPGAVE PÅ SKOLEN

Pædagogen har grundlæggende følgende fokusområder i arbejdet med børnene.

Motivation, trivsel og sociale kompetencer.

Alle de mål og aktiviteter der arbejdes med, skal understøtte disse. Hvad enten det er i undervisning eller SFO. Der er nogle specifikke sproglige og motoriske mål, som der skal arbejdes med sideløbende.

Det overordnede mål er at sikre at alle børn får en god skolegang, med passende udfordringer.

Pædagogens primære opgave er at have fokus på udviklingen af sociale kompetencer hos det enkelte barn. For at børnene skal kunne udvikle disse, skal der være et godt samarbejde med forældre, og nogle trygge rammer, hvor børnenes trivsel er i fokus. Det enkelte barn skal have følelsen af at være en vigtig del af fællesskabet, og der skal sættes nogle rammer, hvor de lærer at indgå i dette fællesskab. En del børn kan have svært ved dette, og fokus skal derfor være på at udvikle de pågældende børns sociale kompetencer, så vi har et fællesskab, hvor der er plads til alle.

For at dette kan lade sig gøre, er det nødvendigt at skabe nogle rammer for børnene, hvor de kan udfolde sig, uden at der nødvendigvis skal være en voksen om dem. Der skal være mange legemuligheder, inde og ude, og personalet skal have mulighed for at kunne vejlede de børn, hvor det skønnes nødvendigt. Der skal arbejdes forebyggende med børnenes indbyrdes relationer, for at øge sandsynligheden for at de indgår konstruktivt i fællesskabet. De skal konfronteres med deres opførsel, og de voksne skal være synlige og konsekvente.

I undervisningen har pædagogen det samme fokus i samarbejdet med lærerne. Der arbejdes enten direkte i undervisningen, eller efterfølgende i SFO-en, med forløb der styrker motivation, trivsel og sociale kompetencer hos det enkelte barn. Vi arbejder med børnenes motivation for at lære ift. følgende principper.

1. Der skal skabes en følelse af fællesskab.
2. Der arbejdes med den enkeltes indstilling.
3. Den enkelte skal kunne se en mening med det der foregår.
4. Den enkelte skal føle sig kompetent.

Det er vigtigt, at der tages hensyn til at de enkelte børn er forskellige, og alle børn har brug for nogle konstruktive relationer til både børn og voksne. Dette betyder at der nødvendigvis må laves forskellige tiltag, alt efter hvilket barn vi har med at gøre. Der prioriteres at få talt om børnene på teammøder, med henblik på fremtidige tiltag, frem for hvad der er sket tidligere. I den sammenhæng skal der være fokus på de voksnes rolle i forhold til barnet.

Lærere og pædagoger komplementerer hinanden med deres faglighed, hvor de i fællesskab sikrer at der er sammenhæng i børnenes skoledag, så det enkelte barn trives og lærer mest muligt.

SELV.

Fra skoleåret 18-19 er personalet i SFO-en begyndt at arbejde med skolens SELV-projekt der har følgende temaer.

- Samarbejde
- Elevansvar
- Læring
- Vedholdenhed.

Udover at anvise en praktisk pædagogisk tilgang til børnene, har projektet den store styrke at det er med til at skabe et fælles sprog omkring børnene. Personalet bruger i hverdagen fokusområderne til at sikre at de understøtter et overordnet mål på skolen med at skabe livsduelige voksne, der kan tage ansvar for egen læring.

Der bliver naturligt skabt en kobling til arbejdet med motivation, trivsel og sociale kompetencer, hvor arbejdet med at udvikle børnenes evne til at tage ansvar er i fokus. Det er en central del i udviklingen af barnets identitet.

Personalet bruger SELV til at lave mål for de enkelte børn, så de bliver styrket i deres daglige læring. I forvejen er pædagogernes arbejde meget fokuseret på social læring hos børnene, hvor de sociale kompetencer er i centrum, samt deres evne og mulighed for at samarbejde med andre. Der er udviklet 6 læringsbrikker der skal hjælpe børnene i deres læringsproces, hvor målet er at de bliver mere selvhjulpne og selvstændige. Brikkerne inddrages i SFO-en, så børnene trænes i at håndtere udfordringer. De voksne er rollemodeller for børnene i denne proces, og bruger brikkerne i det omfang det giver mening.

SAMARBEJDE MED FORÆLDRE:

Vi er bevidste om vigtigheden af at have et godt samarbejde med forældrene. I hverdagen indbyder personalet til korte dialoger omkring børnenes trivsel og udvikling, hvilket skal sikre en fælles forståelse af børnene. Et øget kendskab og en god kontakt mellem personale og forældre understøtter den fælles opgave med at sikre børnene en god skolegang.

Forældrene inddrages altid når der er specielt fokus på deres barn. For at kunne lykkes, er det vigtigt at børnene oplever, at vi har et konstruktivt samarbejde med forældrene, hvor vi er imødekommende overfor henvendelser og har en anerkendende dialog.

Derudover har vi følgende faste strukturer i løbet af året hvor vi mødes omkring børnene.

- Forældremøder.
  - Orientering om trivsel i børnegruppen.
  - Hvilke mål er der for arbejdet med børnene, og hvordan når vi i fællesskab frem til disse?
  - Logistik og struktur for børnenes hverdag.
- Skole/hjemsamtale.
  - Trivsel og læring hos barnet.
  - Opfølgning og fastsættelse af nye mål for barnet.
  - Hvordan opleves barnet i hverdagen. Motivation, trivsel og sociale kompetencer. (SELV)
- Fælles arrangementer i klassen.
- Lokale traditioner. Julefester, fastelavn, halloween, sommerfester.

Vi er opmærksomme på at forældrene har en god oplevelse når de er på skolen, og kommunikerer på en respektfuld måde. Hvis personalet har brug for at tale med forældre udover den almindelige daglige samtale, aftaler man en tid til

en samtale, eller eventuelt ringer hjem på et aftalt tidspunkt. Det kan ligeledes vurderes at skrive i intra, i forbindelse med orienteringer som ikke kræver en dialog.

Det aftales på afdelingen hvordan der kommunikeres skriftligt omkring aktiviteter, og nye tiltag. Det er den lokale kultur der er afgørende, men forældrene har krav på at vide hvad der foregår i hverdagen, herunder hvilke konkrete indsatsområder der er for børnegruppen. Forældre opfordres til at give feedback på hverdagen, så vi kan lave det bedst mulige tilbud for børnene.

DAGLIGDAGEN

Dagligdagen i SFO-en er en mellemting mellem voksenstyrede aktiviteter og mulighed for børnenes frie lege. Efter at børnene kommer fra en struktureret dag i skolen har de brug for selv at kunne vælge både, hvem de vil være sammen med, samt hvad de har lyst til at lave. Udgangspunktet er at de fleste af aktiviteterne er frivillige, med de undtagelser der er i forbindelse med større aktiviteter for hele huset, eller aktiviteter for at styrke fællesskabet i den enkelte børnegruppe.

Børnene skal selv kunne vælge, hvad de vil foretage sig, hvad enten det er at deltage i voksenstyrede aktiviteter eller lege med deres kammerater. Der skal være mange forskellige udfoldelsesmuligheder for børnene, og det er vigtigt at de lærer at bruge disse.

Om morgenen og sidst på eftermiddagen, vil der være store lokale forskelle på aktivitetsniveau. Det tilstræbes altid at børnene får en rolig start på dagen, samt får mulighed for sidst på eftermiddagen at have en rolig afslutning.

Vi er opmærksomme på at vi tager udgangspunkt i det enkelte barns behov.

Mål: Børnene lærer at organisere deres egen tid.

Børnene vælger at deltage i fællesskabet.

BEVÆGELSESAKTIVITETER

Det har stor værdi for os at lave bevægelsesaktiviteter, da vi mener, at det er vigtigt at bevæge sig dagligt, og få nogle sunde vaner for at styrke barnets udvikling. Forskning har påvist at det hjælper på indlæring når man jævnlige bevæger sig, da der er mere aktivitet i hjernen. Dette gælder både under selve aktiviteten, men også i tiden efterfølgende.

Der tilbydes dagligt bevægelsesaktiviteter i det omfang det er muligt, enten inde eller udenfor. Det veksler mellem at være de voksne, der bestemmer præcist, hvilke børnegrupper der skal deltage, til at være børnene der selv vælger at deltage. Det observeres, hvilke børn der vælger og især fravælger bevægelses-aktiviteterne og der handles på dette.

Børnene får mulighed for i løbet af året at prøve forskellige bevægelses- og idrætsaktiviteter. Vi laver bl.a. nogle mindre forløb med udvalgte sportsgrene, så de får en idé om, hvad den pågældende idræt går ud på. Det er ikke afgørende, hvilke færdigheder de træner, men de skal opleve glæden ved at deltage og måske blive inspireret til at gå til idræt uden for skolen. De sportsgrene, vi tilbyder, er dem hvor de ansatte har evner og muligheder for at lave en kvalificeret instruktion, eller formår at formidle en glæde ved aktiviteten. I det omfang der er mulighed for det, samarbejder vi med foreninger for at introducere børnene til aktiviteter.

Det er forskelligt, hvilke kompetencer hos barnet der er fokus på, når der er bevægelsesaktiviteter. Udover den motoriske og fysiske træning, arbejdes der meget med det at kunne håndtere følelser, eksempelvis at tabe og vinde, overholde regler og kunne indgå i fællesskabet samt at opleve glæde ved bevægelse. Det er et godt sted at arbejde med børnenes indre personlige udvikling, da der bliver fremprovokeret mange følelser, der kan være svære at håndtere. Det er en god måde at arbejde med problemstillinger hos den enkelte i praksis, dvs. at det er legalt at

børnene viser deres "svage" sider og får mulighed for at arbejde med dem. Eksempelvis er det svært at lære at tabe, hvis man altid vinder eller ikke prøver på at vinde. Man lærer heller ikke at indgå i et fællesskab, hvis man altid sætter sig for sig selv.

Mål: Børnene vælger selv at deltage i bevægelsesaktiviteterne i SFO-en.

KREATIVITET/ FANTASI

Kreativitet kan sammenlignes med at være eksperimenterende, nysgerrig, og have "Gå på opdagelse" – tænkning. Kreativitet spænder vidt – ofte med udgangspunkt i børnenes fantasi og udfoldelses muligheder.

Når vi planlægger og arbejder med kreativitet i SFO – kan det således være både voksenstyrede og fri lege, maleværksteder, historiefortællinger og det at gå på opdagelse i forskellige universer.

Det kan være planlagte emner, forløb - eller spontant opståede aktiviteter, som udvikler børnenes lyst og evne til, at opleve noget nyt og lærerigt.

Uanset hvilken kreativ aktivitet vi sætter i gang, så får børnene mulighed for at udvikle "noget" sammen eller hver for sig – og dette åbner op for kommunikation, refleksion og fællesskabs følelse i det rum vi arbejder i. Der vægtes, at børnene motiveres til, at få mod til at prøve nye tiltag og at de får viden om forskellige genrer.

I vores Brobygningsprojekt på Rønnebæksholm arbejdes der med: "Billeder i bevægelse" – hvor der bl.a. er fokus på værdien af æstetiske, lærerige og filosofiske processer i de kreative elementer.

Det er ofte når man sidder stille med en kreativ opgave, at der er rum for at få nogle gode samtaler både med de voksne, men også med de andre børn. Det er en stor tryghed for børnene at have nogle rolige stunder, hvor de kan fordybe sig i en opgave og bare snakke uforpligtende med andre. Vigtigt er det, at der er plads til både mental og fysisk fordybelse. Det vægtes at processen er vigtigere end produktet, men vi er opmærksomme at det der produceres har en stor værdi hos børnene. Der er ikke en facitliste for, hvad det ender ud i. Børnene lærer, at alt ikke skal være perfekt – men at vejen der hen skal være lærerig og sjov. De voksne skal lytte til børnenes ønsker og medvirke til at være idéskabende.

Mål: Børnene oplever glæden ved at bruge deres kreative evner i aktiviteter, hvor de får mulighed for at fordybe sig.

DEMOKRATI

Det er værdifuldt at være en del af et fællesskab og opleve at ens mening tæller. Dette gælder for både voksne og børn. Børnene skal opleve at blive taget alvorligt, og at de voksne tager sig tid til at tale med dem. Både alene, i mindre grupper og i det store fællesskab. Dette betyder ikke, at man skal tage alt, hvad der bliver sagt for pålydende, men at børnene lærer, at når de har noget vigtigt på hjerte, eller bare har brug for en at tale med, er der mulighed for at henvende sig til en voksen.

Børnene skal også opleve at de har indflydelse på, hvad der foregår i deres hverdag. De spørges jævnlige, når der skal købes ind til nye aktiviteter, samt hvad der skal foregå i almindelighed. På børnemøder er der mulighed for konkret at være med til at bestemme, hvilke kreative og idrætsaktiviteter der skal foregå. Det er den voksne, der skal sørge for, at aktiviteterne er relevante for det pædagogiske arbejde.

Mål: Børnene skal opleve at de bliver taget alvorligt.

Børnene skal have en oplevelse af at de har indflydelse på deres hverdag.

VOKSENROLLEN I SFO-EN, RAMMESÆTNING

Vi er meget opmærksomme på, at de voksne er rollemodeller for børnene. De voksne skal sætte rammerne sådan, at børnene kan have en tryk hverdag i SFO-en. Det kræver, at de er nærværende og interesserede i børnene og prioriterer tid til det enkelte barn. Der er en forventning til de voksne om, at børnene kan mærke, at de er voksne glade for deres arbejde, og kan lide dem. Børnene skal opleve, at de voksne er autentiske, glade og engagerede. Vi arbejder med en anerkendende tilgang til børnene.

De voksne har ansvaret for at reglerne for fællesskabet overholdes, og børnene skal lære at behandle alle med respekt. Derfor er der stor opmærksomhed på den enkeltes adfærd, og ikke acceptabel adfærd påtales. I de fleste tilfælde er dette tilstrækkeligt, men det kan i visse tilfælde være nødvendigt at hæve stemmen for at få børnenes opmærksomhed. Hvis det ikke er nok, bliver der opstillet mindre sanktioner for barnet. Det skal altid gøres med respekt og det er vigtigt, at sanktionen står mål med forseelsen. Erfaringen viser, at det er vigtigt for børnenes udvikling og trivsel, at de voksne er konsekvente, respektfulde og fair. De voksne er opmærksomme på at der er en kultur for god adfærd i børnegruppen. Børnene inddrages i processer, hvor de bliver bevidstgjort om, hvad det vil sige at være en god kammerat. De voksne tager problemstillinger op hos børnene, når det findes nødvendigt, så barnet oplever, at det som individ er holdt af og accepteret, trods en uhensigtsmæssig adfærd. Ydermere laver de voksne tiltag, der fremmer god og hensigtsmæssig adfærd.

De voksne, der er omkring børnene, har ansvaret for at der etableres en god kontakt til forældrene. Samarbejdet skal prioriteres og foregå i en respektfuld og konstruktiv dialog med udgangspunkt i børnenes trivsel og læring.

Mål: Børnene skal have en oplevelse af at de voksne tager dem alvorligt og godt kan lide dem.

TRIVSEL

Vi har en bred forståelse af trivsel, og det handler overordnet om at have det godt. Vi ved, at det er vigtigt for alle mennesker at være en del af et fællesskab, og vi arbejder på, at alle børnene skal føle sig som en del af dette. De skal opmuntres til at lege med de andre børn og forhåbentlig skabe nogle gode venskaber. Dette at have nogle nære relationer er af afgørende betydning for den enkeltes trivsel.

Det er vigtigt, at børnene får styrket deres selvværd. Det handler om, at de hviler i sig selv og ikke behøver at tiltrække sig unødigt opmærksomhed eller behandle andre dårligt ved eksempelvis at hævde sig på deres bekostning. Børnene skal opleve, at de er gode nok som de er, og at de ikke behøver at gøre sig fortjent til at andre kan lide dem. De skal have en forståelse og respekt for andre mennesker og kunne finde ud af at begå sig i fællesskabet.

Livsglæde er vigtig for al udvikling og trivsel. Forudsætningen for livsglæde er at barnet mødes med positive forventninger og anerkendende relationer, af både børn og voksne. Den voksne har her et særligt ansvar i at have en anerkendende tilgang til det enkelte barn. Små ting som konsekvent at hilse på børnene, give sig tid til at tale med dem og forholde sig til, hvad de siger, er væsentlige. Børnene skal have en oplevelse af, at man oprigtigt interesserer sig for dem.

Hvis der er en mistanke om at et barn ikke trives, forsøger vi i fællesskab med barnet og forældre at finde årsagerne til dette. Ofte er dette ikke ligetil, og det er derfor nødvendigt at forsøge sig på flere fronter samtidig.

De voksne er opmærksomme på det enkelte barn, og prioriterer ekstra tid til barnet til enten aktiviteter eller samtale, hvis det skønnes at være nødvendigt for at øge trivslen, og drage omsorg for barnet.

Vi har i hverdagen fokus på at børnene får nogle gode oplevelser, der er med til at understøtte deres mod på livet. De skal opleve glæden ved at blive udfordret i sine grænser, og få følelsen af at være noget specielt. Vi tror på at børn har

brug for at være i et miljø, hvor de bliver mødt med en anerkendende tilgang og nogle voksne der er rollemodeller for livsglæde. Heri ligger der at børnene ligeledes skal lære at håndtere eventuel modgang. Udfordringer er til for at blive løst, og livet er en lang læreproces.

Der bliver fra 0. til 3. klasse brugt "Klassetrivsel.dk", for at kortlægge trivslen hos både det enkelte barn og klassen. Resultaterne bliver efterfølgende udgangspunktet for arbejdet, og formidlet til børn og forældre.

Mål: Børnene skal give udtryk for hvordan de har det.

Børnene skal være glade for at være i SFO

Børnene skal give udtryk for at de føler sig som en respekteret del af fællesskabet.

Børnenes bevidstgøres om deres egen rolle i fællesskabet.

RELATIONER/VENSKABER

En af de vigtigste ting at lære er evnen til at relatere til andre. Det kan være helt afgørende for at trives, at man magter at indgå i nære relationer. I SFO-en er vi meget opmærksomme på, om børnene magter at relatere til de børn som de færdes med til dagligt. De børn, som har svært ved det, profiterer i meget høj grad af de aktiviteter, som de voksne er ansvarlige for. Ved at de guides til at være sammen med deres jævnaldrende øver de sig i at relatere til dem. De voksne vejleder de børn, hvor det skønnes at være nødvendigt.

Børnene skal have mulighed for at lege frit uden at de voksne bestemmer aktiviteten, da det er i legen, at de øver sig i at relatere og dermed øger muligheden for at danne venskaber.

Børnene skal selvfølgelig også have en frugtbar relation til de voksne. Det er altid de voksne, der har ansvaret for relationen, og hvis der er problemer i relationen arbejdes der med dette.

Mål: Alle børn har mindst en at lege med hver dag.

OMGANGSTONE/ADFÆRD

Vi har en forventning om, at børnene som udgangspunkt er ordentlige overfor hinanden. Der tales jævnligt med børnene om, hvad der er hensigtsmæssig adfærd, og der er opmærksomhed på, hvordan de taler indbyrdes. De voksne er gode eksempler på, hvordan man bør tale til hinanden, dvs. med respekt og værdighed.

Børnene vejledes i hvordan de bedst får løst deres konflikter på en respektfuld måde. Det er legalt at blive sure på hinanden, så længe man ikke overskrider grænsen for, hvad der er almindelig god tone. Børnene skal lære at have respekt for hinanden, selvom de har forskellige synspunkter.

Nedværdigende sprogbrug og trusler stoppes med det samme af de voksne, og børnene opfordres til at henvende sig til de voksne, hvis det sker.

Det er aldrig legalt at skubbe, slå og sparke hinanden. Hvis der er fysiske konflikter mellem børnene håndteres disse i forhold til hvem de er, og forældre inddrages eventuelt. Det vurderes i den enkelte sag.

Hvert år laves der retningslinjer for god adfærd for og med den enkelte børnegruppe. De voksne har ansvaret for jævnligt at gennemgå disse med børnene og eventuelt opdatere dem.

Mål: Børnene taler pænt til hinanden.

Børnene behandler hinanden med respekt.

Børnene skal overholde reglerne for almindelig god opførsel.

SÅRBARE BØRN

Der er et tæt samarbejde mellem lærere og pædagoger omkring børnene i klassen. Det er et fælles ansvar at sikre at børnene trives, og at informationer videregives til hinanden, hvis der er børn som kræver særlig opmærksomhed. Hvis et barn er i mistrovisel inviteres forældre altid til et udvidet samarbejde.

Der er fokus på tiltag der sikrer barnets udvikling og trivsel, og forældre kan rådgives eller henvises til rådgivning, hvis det bliver skønnet at være nødvendigt. Der laves altid en individuel handleplan for barnet, hvis der er problemstillinger der ikke kan blive løst umiddelbart. Der kan evt. laves tiltag som at tale dagligt 5 minutter med barnet, sikre at barnet har nogen at lege med i løbet af dagen, eller i særlige tilfælde at mandsopdække barnet for at sikre at der ikke opstår problemer. Forældre orienteres om dette, og opfordres til at give besked, hvis de mener vi skal være særligt opmærksomme på deres barn.

Mål: Børnene skal i hverdagen opleve at de voksne tager ansvar og er imødekommende, sådan at de kan bruge de voksne aktivt når der opstår et behov.

Børnene skal altid have mulighed for at tale med en voksen de har tillid til.

BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Alle børn er forskellige og har forskellige grænser og temperament, og der skal være plads til alle med hver deres personlighed. Det er ikke alle børn, der har lige let ved at indgå naturligt i et fællesskab, og vi har derfor ekstra fokus på disse børn. Hvis det skønnes at være nødvendigt for at øge trivslen hos det enkelte barn, prioriteres der ressourcer til dette. Dette kan være for at øge trygheden hos barnet, for at undgå for mange konflikter, eller have en voksenstøtte, så man kan klare en eventuel afvisning.

Vi forsøger at tilpasse vores aktiviteter, ud fra hvilke behov den enkelte børnegruppe eller det enkelte barn har. Børnene skal lære at kunne tage vare på sig selv, og skal derfor indimellem udfordres på deres svage sider. Rammerne for hverdagen i SFO-en skal derfor være trygge, med nogle voksne man kan stole på, sådan at det enkelte barn tør være sig selv. Hos de udad reagerende børn, er der ekstra fokus på at undgå, at de kommer i for mange konflikter.

Vi har et udvidet forældresamarbejde med en løbende dialog omkring børnene, og der udarbejdes særlige beskrivelser af børnene for at sikre at der sker en udvikling.

Mål: Alle børn skal sikres en god skolegang. Derfor skal der bruges de nødvendige ressourcer til at alle børnene bliver en del af fællesskabet. Ingen skal på forhånd ekskluderes.

LEKTIEHJÆLP.

I indskolingen er det primært pædagogerne der varetager opgaven med lektiehjælp i den understøttende undervisning. Efter aftale med lærere og forældre kan der i SFO-afsættes ekstra tid til at lave lektier, eller arbejde med en faglig fordybelse. Det giver især mening for de børn der er i SFO-en hele eftermiddagen, og skal ses som et tilbud til børn og forældre, for at få løst opgaven mens børnene har mest energi. Det giver samtidigt mulighed for at børnene kan bruge deres resterende fritid, til eksempelvis at dyrke fritidsinteresser. Primært foregår lektiehjælpen i SFO efter kl 16.15.

BROBYGNING TIL BØRNEHAVER.

Vi har et meget veludviklet og struktureret samarbejde med børnehaverne, for at sikre en god overgang for børnene fra daginstitutionen til skolen. Der bliver løbende holdt møder mellem institutionerne i Område Vest og Lille Næstved Skole. Vi har bl.a. følgende aftaler:

- Der er en styregruppe bestående af daglige ledere i Område Vest, SFO leder, pædagogisk leder samt 2 afdelingsledere fra SFO-en. De mødes 4-5 gange om året for at lave konkrete aftaler for samarbejdet.
- Der afholdes mindst et fælles personalemøde for storgruppen i børnehaven og førskolegruppen i SFO, for at koordinere indsatserne ift. børnene.
- Skolen deltager i forældremøde i efteråret i BH i Område Vest, for at præsentere skolen overfor forældre.
- Børnene fra BH inviteres lokalt på skolen i et nærmere aftalt brobygningsforløb, både i efteråret samt i februar-marts.
- Kompetencehjulet fra BH, samt sprogvurderingen bruges i den konkrete overlevering.
- Der afholdes åbent hus på alle afdelinger, hvor børn og forældre inviteres til at se skolen, samt få en uformel snak med personalet.
- I starten af marts inviteres alle forældre til forældremøde hvor de får en nærmere præsentation af skolen.
- Der tilrettelægges særlige forløb for de børn der har brug for særlig støtte i overleveringen. Der indhentes altid tilladelse fra forældre til den konkrete overlevering.
- I skoleårene 17/18 og 18/19 er der et fælles brobygningsprojekt i Næstved Kommune, hvor alle børnene præsenteres for "Fortællinger i bevægelse". *"Projektets mål er at give alle de nye skolebørn en sammenhængende og lærerig overgang fra børnehave til skole med fortællinger, musik og kunst som rammesættende greb"*.
- Fra 2019 arbejdes der med at lave en fælles læreplan for de kommende skolebørn. Den laves i samarbejde med de daginstitutioner vi samarbejder med, og gælder for perioden januar til juli.

FØRSKOLEBØRN

Det er et stort og vigtigt skift, at gå fra at være børnehavebarn til at være skoleelev. Vi har et fokus på at vores nye børn falder godt til, og bliver klar til at starte i undervisningen i august.

Vi arbejder med motivation, trivsel og sociale kompetencer hos børnene. Det betyder at børnene skal være i et fællesskab, hvor de lærer at tage hensyn til hinanden, og behandle hinanden med respekt. Vil gerne have glade børn, og træner børnene i at forstå vigtigheden i at være en del af et fællesskab.

Et fokuspunkt er derudover at arbejde med børnenes sproglige kompetencer, og vi følger op på det arbejde der foregår i børnehaverne, og bruger "Dialogisk læsning" som et redskab i træningen.

Vi har nogle korte "Undervisningsforløb", hvor vi træner børnenes evne til at lære i en større børnegruppe, for at lette overgangen til børnehaveklassen.

Vi bruger test og spørgeskemaer for at se effekten af vores indsats med børnene.

Vores samarbejde med forældre prioriteres højt, sådan at vi bedst muligt i fællesskab får håndteret de udfordringer vi støder på. Forældre opfordres til at tage kontakt til personalet med det samme, hvis deres barn ikke trives, eller har oplevelser i førskolen som vi ikke er opmærksomme på.

Fra 2019 er det blevet besluttet at de skoler der modtager førskolebørn, skal arbejde efter temaerne fra dagtilbuddenes læreplaner, og derfor bliver der i førskoleperioden arbejdet med:

1. Social udvikling
2. Alsidig personlig udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Kultur, æstetik og fællesskab
6. Natur, udeliv og science

Skolen kan opleves stor, og vi forsøger at sikre nogle trygge og overskuelige rammer, hvor børnene trives og træner de kompetencer der er nødvendige, for at få en god start på skolelivet. Vi har en struktur på hverdagen der minder om starten i BH-klassen, hvor der er daglige skemalagte aktiviteter, der understøtter ovennævnte 6 kompetenceområder. Det fremgår af planen for førskolegruppen, hvordan der i praksis arbejdes med områderne. Pædagogerne der arbejder med børnene i førskolegruppen, fortsætter som primærpædagog i 0. klasse, hvilket er med til at sikre at der er den nødvendige læring hos det enkelte barn. Aktiviteter og tiltag ift. børnene koordineres mellem pædagog og BH-klasseleder.

Mål: *Børn og forældre oplever positive og imødekommende voksne.*

Børnene trives og er skoleparate til august.

SUNDHED

Vi har fokus på at børnene udvikler en sund livsstil. For at få et godt og langt liv, er det vigtigt at man tidligt tilegner sig nogle gode vaner. Sundhed og trivsel er nært forbundet, og kan være svære at adskille fra hinanden i hverdagen. Vi er bevidste om at have fokus på det hele barn, så vi bedst muligt kan understøtte deres udvikling.

Kost: Der er fokus på at det mad vi serverer er sundt, og vi giver børnene nogle smagsoplevelser hvor de træner deres smagsløg, så de får en lettere tilgang til at spise en sund og varieret kost. Det er så vidt muligt økologiske og ernæringsrigtige varer vi køber i hverdagen. Vi er opmærksomme på de børn som endnu ikke har sunde kostvaner, og er i dialog med forældre og evt. sundhedsplejerske om disse børn.

Motion: Udover at motion styrker den fysiske del af kroppen, som muskler og åndedræt, forebygger motion sygdomme, samt giver en generel følelse af velvære. Det er en ramme for socialisering og vi sikrer at alle børnene får mulighed for at bevæge sig dagligt, og er særligt opmærksomme på de børn som ikke vælger bevægelsesaktiviteter, hvor vi gør en ekstra indsats for at motivere dem til at deltage.

Mental sundhed: Sundhedsstyrelsen definerer mental sundhed som: ”- de psykologiske ressourcer og evner, der er nødvendige for at kunne udvikle sig mentalt og klare udfordringer og stress i familie- og arbejdsliv”. Det hænger fint sammen med vores indsatsområder på skolen i øvrigt, hvor vores mål og værdier understøtter udviklingen hos barnet. Vi vil have børn i trivsel, der er motiverede på livet, samt bidrager til fællesskabet. Vi har altid en særlig opmærksomhed på de børn der er i mistrivsel. (Se afsnit om sårbare børn)

Der er flere andre faktorer som spiller ind på hvornår man er sund. Sundhed kan defineres som: ”ikke at være syg”. Og i den sammenhæng har vi også fokus på at børnene lærer simple regler for hygiejne, som at vaske hænder efter toiletbesøg og efter de har pudset næse ved forkølelse.

Undersøgelser viser også at søvn er vigtigt for sundheden, så vi er opmærksomme på konstant trætte børn og er i dialog med forældre, hvor de bliver gjort opmærksomme på vores observationer. Hvis det er nødvendigt giver vi en vejledning, eller henviser til andre kompetente faggrupper.

NATUR/UDELIV.

Børn bruger generelt meget tid indenfor, både i skole og fritid. Helt basalt har børnene brug for at få noget frisk luft, samt at få nogle gode oplevelser i det fri. Det prioriteres hele året, men primært i sommerhalvåret, at lave aktiviteter udenfor, lige fra bevægelseslege, kreative aktiviteter, til aktiviteter omkring bålpladsen. Naturen ses som et aktivitetsrum, hvor vi, når det er muligt, laver vores aktiviteter.

Det er vigtigt for os at legepladsen er indbydende, så børnene af sig selv er udenfor.

Børnene skal lære om årstiderne og årets gang, hvor de ved hjælp af sanseindtryk som dufte, kulde/varme, bliver opmærksomme på hvordan året forløber. Der bruges materialer fra naturen til kreative aktiviteter, i det omfang det kan lade sig gøre, hvilket er med til at gøre børnene mere vidende og nysgerrige på deres omgivelser.

Det lokale dyre og planteliv udforskes, og kobles til vigtigheden af at vi alle sammen passer på vores fælles jord/ressourcer. Børnene skal have viden om bæredygtighed og økologi, så de får bedre forudsætninger for at hjælpe med at passe på jordens ressourcer.

De enkelte afdelinger i SFO-en, laver særskilte forløb hvor der er fokus på forurening og bæredygtighed, hvor lokalområdet inddrages. Vi involverer børnene i at få samlet "skrald", både som projekt men også når vi færdes i naturen til hverdag.

Derudover bliver der talt om hvordan verden hænger sammen, og der laves naturvidenskabelige forsøg i det omfang det er muligt. Børnene skal udfordres og undres, for at stimulere deres interesse for naturvidenskabelige fænomener.